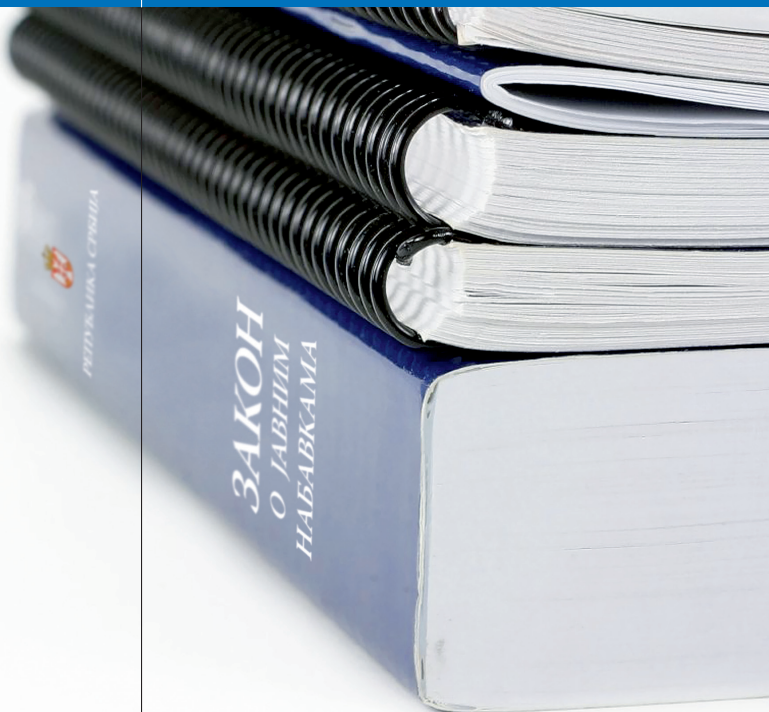

Управа за јавне набавке

Јавне набавке ВОДИЧ ЗА МЕДИЈЕ

Издавање овог приручника
помогла је Европска унија

Јавне набавке - вредност за новац

ДОБРО УРЕЂЕН јединствен систем јавних набавки користан је и за државу као купца и за предузећа као понуђаче. У систему јавних набавки који карактерише транспарентност и слободно деловање конкуренције, понуђачи се боре за добијање посла јачањем кокурентских предности у односу на ривале јер је то једини начин да дају и реализују најповољнију понуду. Овако уређен систем јавних набавки пружа користи и држави као купцу. Стварањем услова за слободну, недискриминаторну кокурентску борбу међу понуђачима, држава може да оствари најповољнију куповину („вредност за новац“) што значи да се постиже највећа употребна вредност за утрошена средства.

Обим јавних набавки у Републици Србији у 2010. години

ПРЕМА ПОДАЦИМА Управе за јавне набавке, добијеним на основу извештаја који су Управи доставили наручиоци, вредност јавних набавки, у 2010. години, износила је 273 милијарде динара или 9,96% бруто домаћег производа (БДП). Јавне набавке имају велики значај за привреду Србије и раст животног стандарда становништва, њихов тренд раста наставиће се и у будућности, имајући у виду да је просечно учешће јавних набавки у БДП земаља ЕУ, у 2008. години, износило 17%, с тим да се кретало у распону од 11 до 20%, посматрано по земљама чланицама.

Институционални оквир система јавних набавки

ГЛАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ у систему јавних набавки су Министарство финансија (Сектор за систем јавних набавки и финансирање политичких странака и спровођење стратегије и планова интегритета), Управа за јавне набавке и Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки. Осим тога, у оквиру Министарства финансија одређене су, као унутрашње јединице и Сектор за буџетску инспекцију и Сектор – Централна јединица за хармонизацију.

Важну улогу у систему јавних набавки имају и Агенција за борбу против корупције, Државна ревизорска институција као и Комисија за заштиту конкуренције.

Министарство финансија Републике Србије

Мирко Цветковић
председник Владе Републике Србије и
министар финансија

Интернет презентација:

<http://www.mfin.gov.rs/>

Адреса:

Кнеза Милоша 20, 11000 Београд

Press служба:

press@mfin.gov.rs

Телефони:

011/364 26 52

011/364 26 53

011/364 26 54

Факс:

011/361 89 61

Весна Јерemiћ

овлашћено лице за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја

Тел: 011/3642-668

Email: vesna.jeremic@mfin.gov.rs

Улога Министарства финансија

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА је, на основу Закона о министарствима („Службени гласник РС“ бр. 16/11), ресорно министарство у области јавних набавки. Сходно одредбама Закона о министарствима, Министарство финансија обавља послове државне управе који се односе, између осталог и на јавне набавке. У том смислу, Министарство финансија припрема нацрте закона, друге прописе и опште акте за Владу, те предлаже Влади стратегије развоја и друге мере којима се обликује политика Владе у области јавних набавки. Министарство финансија има и значајна контролна овлашћења и врши надзор над применом Закона о јавним набавкама.

Управа за јавне набавке

др Предраг Јовановић
директор

Интернет презентација:

<http://www.ujn.gov.rs/>

Адреса:

Немањина 22-26, 11000 Београд

Светлана Ражић

овлашћено лице за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја

Телефони:

011/2888-712

011/2888-713

011/2893-469

Email:

srazic@ujn.gov.rs

Улога Управе за јавне набавке

УПРАВА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ (УЈН) је посебна организација, која за свој рад одговара Влади. Према одредбама Закона о јавним набавкама (ЗЈН), УЈН обавља стручне и с њима повезане извршне послове, обезбеђује услове за економичну, ефикасну и транспарентну употребу јавних финансијских средстава за јавне набавке и подстицање конкурентности и равноправности понуђача у поступцима јавних набавки. УЈН обавља стручне послове који су усмерени ка унапређењу система јавних набавки и стварању добре праксе у примени ЗЈН-а. Поред тога, УЈН обавља послове који се односе на праћење поступака јавних набавки, подношења захтева за заштиту права у случају повреде јавног интереса, обавештавања органа надлежног за послове ревизије јавних средстава, буџетске инспекције и других органа надлежних за покретање прекршајног поступка о неправилностима у спровођењу поступака јавних набавки и достављању извештаја о јавним набавкама.

Као главне послове УЈН-е Закон о јавним набавкама наводи:

- Учешће у писању прописа који се односе на област јавних набавки;
- Пружање саветодавне помоћи наручиоцима и понуђачима;
- Издавање сертификата службеницима за јавне набавке;
- Припрему модела одлука и других аката које наручиоци доносе у поступку јавних набавки;
- Прикупљање информација о јавним набавкама у другим државама;
- Прикупљање статистичких и других података о спроведеним поступцима и закљученим уговорима;
- Формирање и одржавање Портала јавних набавки;
- Достављање годишњег извештаје о спроведеним поступцима јавних набавки и закљученим уговорима Влади Републике Србије, са предлогом мера.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

Борислав Галић, председник

Интернет презентација:

http://www.kjn.gov.rs/sr/o_nama.html

Адреса:

Немањина 22-26, 11000 Београд

Телефони:

011/2060-902

Факс:

011/2060-917

011/2060-918

republicka.komisija@kjn.gov.rs

Улога Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки

Превасходни циљ Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки (РКЗП) је да обезбеди пуну правну сигурност за све учеснике у поступку јавних набавки, односно да обезбеди заштиту права понуђача и јавног интереса у том поступку. РКЗП је независан и самосталан државни орган који за свој рад одговара непосредно Народној скупштини Републике Србије.

Републичка комисија представља другостепени орган у поступку заштите права који се покреће подношењем захтева за заштиту права. Одлуку о поднетом захтеву у првом степену доноси сам наручилац. Наручилац може да донесе одлуку којом усваја захтев за заштиту права и у целини или делимично поништава поступак јавне набавке, или одлуку којом се захтев за заштиту права одбија као неоснован. Уколико наручилац одбије његов захтев, подносилац захтева може поднети писмено изјашњење о наставку поступка пред Републичком комисијом, која о захтеву за заштиту права одлучује у другом степену. Републичка комисија одлучује у границама поднетог захтева за заштиту права, као и о повредама за које подносилац

захтева није знао и није могао знати, а које су утицале на одлуку наручиоца у поступку јавне набавке.

Осим што поступајући по писменом изјашњењу о наставку поступка заштите права одлучује о основаности поднетог захтева, Републичка комисија у оквиру својих законских надлежности одлучује и о жалбама изјављеним на процесне одлуке наручилаца донете поводом поднетих захтева за заштиту права, одлучује о предлогу наручиоца да поднети захтев за заштиту права не задржава активности у конкретном поступку јавне набавке, одлучује о трошковима поступка заштите права и обавља друге послове у складу са законом.

Државна ревизорска институција

Радослав Сретеновић, председник

Интернет презентација:

<http://www.dri.rs/index.php>

Адреса:

Макензијева 41, 11000 Београд

Телефони:

011/30 42 200

011/30 42 234

kancelarija@dri.gov.rs

Улога Државне ревизорске институције

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА (ДРИ) је највиши орган ревизије јавних средстава у Републици Србији. ДРИ је самосталан и независан орган. За обављање послова из своје надлежности, Институција је одговорна искључиво Народној скупштини Републике Србије, чиме је институцији дата институционална независност у раду у односу на извршну власт - Владу Републике Србије и друге субјекте који су предмет ревизије. У оквиру својих овлашћења, она врши ревизију финансијских извештаја, правилности пословања, као и ревизију сврсисходности пословања (испитивање трошења средстава из буџета и других јавних средстава). То наравно подразумева и контролу трошења јавних средстава у поступцима јавних набавки.

Агенција за борбу против корупције

Зорана Марковић, директор

Интернет презентација:

<http://www.acas.rs/>

Адреса:

Булевар Михаила Пупина 2,

11000 Београд

Телефони:

011/31 16 606

011/31 19 987

office@acas.rs

Улога Агенције за борбу против корупције

АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ је самосталан и независан орган. За свој рад одговара Народној скупштини Републике Србије. Агенција за борбу против корупције у оквиру својих законских овлашћења надзире спровођење Националне стратегије за борбу против корупције, Акционог плана за примену Националне стратегије и секторских акционих закона. Један део стратегије односи се и на јавне набавке. Такође, Агенција решава о сукобу интереса, покреће поступак и изриче мере због повреде Закона о Агенцији за борбу против корупције, прати и обавља послове који се односе на организовање координације рада државних органа у борби против корупције.

Законски оквир система јавних набавки

Закон о јавним набавкама

Закон о јавним набавкама који је ступио на снагу јануара 2009. године представља основни и општи закон у систему јавних набавки Републике Србије. Овим законом учињен је значајан корак напред у усклађивању домаћих прописа са директивама ЕУ. Такође, отклоњени су недостаци који су уочени у практичној примени претходног закона, уграђена су нова решења која су омогућила наручиоцима јавних набавки брже спровођење поступака јавних набавки и обезбедила ефикаснију заштиту права понуђача у поступцима јавних набавки.

www.ujn.gov.rs/en/propisi/zakon.html

Подзаконски акти

Сви подзаконски акти на основу којих се спроводи ЗЈН ступили су на снагу јула 2009. године.

www.ujn.gov.rs/en/propisi/podzakoni

Начела јавних набавки

Начело економичности и ефикасности употребе јавних средстава

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и избор најповољније понуде врши у роковима и на начин прописан овим законом и са што мање трошкова везаних за реализацију јавне набавке. Јавна средства могу да се користе само за намене утврђене у уговору о јавној набавци.

Начело обезбеђивања конкуренције међу понуђачима

Наручилац не може да ограничи конкуренцију међу понуђачима, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова и критеријума. Субјекти који су припремали конкурсну документацију или поједине њене делове не могу наступати као понуђачи или као подизвођачи нити могу сарађивати са понуђачима приликом припремања понуде.

Начело транспарентности поступка јавне набавке

Огласи о јавним набавкама објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије” и на Порталу јавних набавки. Лице које учествује у поступку јавне набавке има право да приликом отварања понуда изврши увид у податке из понуде који се уносе у записник о отварању понуда.

Лице које је учествовало у поступку јавне набавке има право да изврши увид у податке о спроведеном поступку јавних

набавки после доношења одлуке наручиоца, о чему може поднети писмени захтев наручиоцу у року од два дана од дана достављања одлуке. Наручилац је дужан да лицу које је поднело захтев да изврши увид у податке о спроведеном поступку јавне набавке омогући увид у документацију у року од два дана од дана пријема захтева за увид.

Начело једнакости понуђача

Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима. Наручилац не може да одређује услове који би значили територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач.

Утврђивање порекла добара или услуга допуштено је у случајевима и за намене који су предвиђени посебним прописима. Наручилац не може да одбије понуде само због тога што понуђач има седиште у држави са којом Република Србија нема закључен споразум о једнаком третману домаћих и страних понуђача, ако фактички постоји једнак положај утврђен од стране министарства надлежног за економске односе са иностранством.

Најчешће тражене информације о јавним набавкама

Шта је јавна набавка?

Јавна набавка у суштини је прибављање добара, услуга и радова од стране државних органа, организација, установа или других правних лица који се сматрају наручиоцима у смислу члана 3. ЗЈН-а. То подразумева прибављање свих врста добара, услуга и радова, и креће се од рутинских набавки (као што су канцеларијски материјал, привремено ангажовано особље, намештај или опрему за чишћење) до сложенијих набавки (као што су изградња путева, нових зграда итд...), осим оних које су изузете чланом 7. ЗЈН-а.

Поступак јавне набавке почиње доношењем одлуке о покретању поступка и решења о образовању Комисије која ће спровести поступак. Затим постоји извештај број корака које треба прећи пре него што наручилац и понуђач могу да потпишу уговор. Циклус процеса јавне набавке креће се од утврђивања потребе, преко избора добављача, потписивања уговора до извршења уговора.

Ко су наручиоци јавних набавки?

Наручилац јавних набавки по члану 3. Закона о јавним набавкама је:

- 1) државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање;
- 2) јавно предузеће;
- 3) правно лице које обавља и делатност од општег интереса, уколико је испуњен неки од следећих услова: да више од половине чланова органа управљања тог правног лица чине представници наручиоца; да више од половине гласова у органу тог правног лица имају представници наручиоца; да наручилац врши надзор над радом тог правног лица; да наручилац поседује више од 50% акција, односно удела у том правном лицу; да се више од 50% финансира из средстава наручиоца;
- 4) правно лице основано од наручиоца, а које обавља и делатност од општег интереса и које испуњава најмање један од услова из тачке 3) члана 3. Закона о јавним набавкама.

16

Које су фазе поступка јавне набавке?

Прва фаза:

▼
Планирање и одлука о покретању поступка

Друга фаза:

▼
Објављивање
▼
Отварање понуда
▼
Оцењивање
▼
Избор понуђача
▼
Уговор

Трећа фаза:

▼
Извршење уговора

Пружање саветодавне помоћи

Управа пружа саветодавну помоћ наручиоцима и понуђачима на следеће начине:

- ▶ Телефонским путем, сваког радног дана од 9 до 12 часова за правне савете, на број 011 2888 713, а за консултације у вези са извештајима, порталом и планом набавки сваког радног дана од 12 до 14 на број телефона 011 2893 469. Овај вид комуникације је погоднији за разјашњење мање сложених проблема и основних недоумица.
- ▶ Писменим путем, наручиоци и понуђачи могу упућивати дописе ове врсте на адресу: Управа за јавне набавке, Немањина 22-26, Београд. Потребно је у допису навести и контакт податке ради евентуалног појашњења навода из дописа.

Саветодавна помоћ се такође пружа непосредно на скуповима на којима учествују представници Управе. Најаве оваквих догађаја могу се наћи на интернет страници Управе, у рубрици „вести“.

Портал јавних набавки

Управа је формирала Портал јавних набавки и налази се на адреси <http://portal.ujn.gov.rs/>

Управа одржава Портал и обезбеђује да документи које наручиоци пошаљу ради објављивања буду објављени у што краћем року. Управа такође пружа стручну помоћ корисницима Портала, путем телефона 011/289 34 69, сваког радног дана од 12 до 14 часова.

На Порталу се објављују следећи огласи, везани за поступке јавних набавки, чија је процењена вредност без ПДВ изнад 3.175.000 динара (износ одређен Законом о буџету за 2011. годину):

- 1) претходни распис;
- 2) јавни позив;
- 3) обавештење о избору најповољније понуде у складу са чланом 24. став 2. Закона о јавним набавкама;
- 4) обавештење о закљученом уговору о јавној набавци;
- 5) обавештење о обустави поступка јавне набавке.

Ови документи се такође објављују у Службеном гласнику Републике Србије и рокови су прописани чланом 69. Закона о јавним набавкама.

Сви документи се објављују на српском језику, а ако је процењена вредност изнад 150 милиона динара за добра и услуге, односно 300 милиона динара за радове, огласи се објављују и на језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Управа објављује на Порталу преглед извештаја о закљученим уговорима о јавним набавкама у Републици Србији, који сачињава на основу тромесечних извештаја које добија од наручилаца.

Управа објављује на Порталу и одлуке Републичке комисије у поступцима заштите права, након што те одлуке буду достављене странкама у поступку.

Закон отвара могућност наручиоцима да на Порталу објаве и огласе за јавне набавке мале вредности, као и да на Порталу објаве конкурсну документацију.

Све услуге Портала су бесплатне, како за наручиоце, тако и за сва друга лица која Портал користе.

Остале најчешће тражене информације од јавног значаја налази се у **Информатору о раду Управе за јавне набавке** на интернет адреси:

http://www.ujn.gov.rs/ci/about/info_rad

Информатор
о раду Управе
за јавне набавке

Јавне набавке - Водич за медије
Издавач: Управа за јавне набавке
Немањина 22-26, 11000 Београд
Тел/факс: 011/2888-712
За издавача: др Предраг Јовановић
Графичко обликовање: Горан Ратковић
Штампа: RIAL, Београд
Тираж: 30 примерака
© Београд, новембар 2011.

Аутори:
Светлана Ражић
Нина Фурман
Camilla Hogenhaven
Maria Flyvholm

Садржај публикације је искључива
одговорност Управе за јавне набавке
Републике Србије и ни у ком случају не
представља ставове Европске уније

www.ujn.gov.rs

Бесплатан примерак